

פתרון תרגיל 10

4.1 תרגיל. בדוק אילו מזוגות הוקטורים הבאים מאונכים זה לזה:

א. $(0, 1, 0, 2), (100, 0, -999, 0)$ במכפלה הפנימית הסטנדרטית של \mathbb{R}^4 .

ב. $(1, i), (1, i)$ במכפלה הפנימית הסטנדרטית של \mathbb{C}^2 .

ג. $(1, i), (1, -i)$ במכפלה הפנימית הסטנדרטית של \mathbb{C}^2 .

א.

$$\langle (0 \ 1 \ 0 \ 2), (100 \ 0 \ -999 \ 0) \rangle = 0 + 0 + 0 + 0 = 0 \Rightarrow (0 \ 1 \ 0 \ 2) \perp (100 \ 0 \ -999 \ 0)$$

ב.

$$\langle (1 \ i), (1 \ i) \rangle = 1 \cdot \bar{1} + i \cdot \bar{i} = 1 + 1 = 2 \Rightarrow (1 \ i) \not\perp (1 \ i)$$

ג.

$$\langle (1 \ i), (1 \ -i) \rangle = 1 \cdot \bar{1} + i \cdot \overline{-i} = 1 - 1 = 0 \Rightarrow (1 \ i) \perp (1 \ -i)$$

4.7 תרגיל. יהא V מרחב וקטורי ממימד n , ותהא $B \subseteq V$. הוכח שהתכונות הבאות שקולות:

א. B בסיס אורתונורמלי.

ב. B קב' אורתונ' מגודל n

B בסיס אורתונ' $\Leftrightarrow B$ בסיס וגם קב' אורתונ'

B קב' של n וקטורים בת"ל וגם קב' אורתונ' $\Leftrightarrow B$ קב' של n וקטורים וגם קב' אורתונ'

(כי B אורתונ' אז B בפרט אורתוג' וכפי שנלמד בכיתה זה כבר גורר שהיא קב' בת"ל ולכן התנאי כלול בתוכה ואין צורך לציין אותו שוב)

4.9 תרגיל. הגדר (ישירות) על $V = \mathbb{R}_n[x]$ מכפלה פנימית, כך ש $\{1, x, x^2, \dots, x^n\}$ יהווה בסיס אורתונורמלי לגבי מכפלה זאת.

$$\left\langle \sum_{i=0}^n a_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle = \sum_{i=1}^n a_i b_i$$

↓

אם החזקה של אחד מהם נמוכה יותר אז יתר המקדמים עד n הם פשוט 0

נראה שזו מ"פ:

$$\begin{aligned} 1. \left\langle \alpha \sum_{i=0}^n a_i x^i + \beta \sum_{i=0}^n c_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle &= \left\langle \sum_{i=0}^n \alpha a_i x^i + \sum_{i=0}^n \beta c_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle = \left\langle \sum_{i=0}^n (\alpha a_i + \beta c_i) x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle = \\ &= \sum_{i=1}^n (\alpha a_i + \beta c_i) b_i = \alpha \sum_{i=1}^n a_i b_i + \beta \sum_{i=1}^n c_i b_i = \alpha \left\langle \sum_{i=0}^n a_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle + \beta \left\langle \sum_{i=0}^n c_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle \end{aligned}$$

$$2. \left\langle \sum_{i=0}^n a_i x^i, \sum_{i=0}^n b_i x^i \right\rangle = \sum_{i=1}^n a_i b_i = \sum_{i=1}^n b_i a_i = \left\langle \sum_{i=0}^n b_i x^i, \sum_{i=0}^n a_i x^i \right\rangle$$

$$3. \left\langle \sum_{i=0}^n a_i x^i, \sum_{i=0}^n a_i x^i \right\rangle = \sum_{i=1}^n a_i^2 \geq 0. \quad \sum_{i=1}^n a_i^2 = 0 \Leftrightarrow \forall i \quad a_i = 0 \Leftrightarrow \sum_{i=0}^n a_i x^i = 0.$$

כמו כן נראה אורתונורמליות:

$$\forall i \neq j \quad \langle x^i, x^j \rangle = 0 \cdot 1 + 1 \cdot 0 = 0$$

$$\forall i \quad \langle x^i, x^i \rangle = 1 \cdot 1 = 1$$

5.4 תרגיל. הוכח או הפרך כל אחת מהטענות הבאות, כאשר U, W תת-מרחבים של מרחב מכפלה

פנימית V :

א. $(U + W)^\perp = U^\perp + W^\perp$.

ב. $(U + W)^\perp = U^\perp \cap W^\perp$.

ג. $(U + W)^\perp = (U \cap W)^\perp$.

א. הפרכה:

$$(\{0\} + V)^\perp = V^\perp$$

$$\{0\}^\perp + V^\perp = V + \{0\} = V$$

ב. הוכחה:

$$\supseteq: v \in U^\perp \cap W^\perp \Rightarrow v \in U^\perp \wedge v \in W^\perp \Rightarrow \begin{cases} \forall u \in U & \langle v, u \rangle = 0 \\ \forall w \in W & \langle v, w \rangle = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \forall u + w \in U + W \quad \langle v, u + w \rangle = \langle v, u \rangle + \langle v, w \rangle = 0 \Rightarrow v \in (U + W)^\perp$$

$$\subseteq: v \in (U + W)^\perp \Rightarrow \forall u + w \in U + W \quad \langle v, u + w \rangle = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} : w = 0 \in W \text{ עבור } \\ \langle v, u + w \rangle = \langle v, u \rangle = 0 \Rightarrow \forall u \in U \quad \langle v, u \rangle = 0 \Rightarrow v \in U^\perp \\ \\ : u = 0 \in U \text{ ובפרט עבור } \\ \langle v, u + w \rangle = \langle v, w \rangle = 0 \Rightarrow \forall w \in W \quad \langle v, w \rangle = 0 \Rightarrow v \in W^\perp \end{array} \right\} \Rightarrow v \in U^\perp \cap W^\perp$$

ג. הפרכה:

$$(\{0\} + V)^\perp = V^\perp$$

$$(\{0\} \cap V)^\perp = \{0\}^\perp = V$$

5.7 תרגיל. תהא $S = \{v_1, \dots, v_k\}$ קבוצה אורתונורמלית ב V . הוכח שלכל $v \in V$ מתקיים:

$$v - \sum_{i=1}^k \langle v, v_i \rangle v_i \in S^\perp$$

$$\forall v_j \in S \left\langle v - \sum_{i=1}^k \langle v, v_i \rangle v_i, v_j \right\rangle = \langle v, v_j \rangle - \sum_{i=1}^k \langle v, v_i \rangle \langle v_i, v_j \rangle = \langle v, v_j \rangle - \langle v, v_j \rangle (0 + \dots + 0 + \underset{\substack{\downarrow \\ \text{when } i=j}}{1} + 0 + \dots + 0) =$$

$$\langle v, v_j \rangle - \langle v, v_j \rangle = 0 \Rightarrow v - \sum_{i=1}^k \langle v, v_i \rangle v_i \in S^\perp$$

5.8 תרגיל. תהא $S = \{(1, -1, 1, -1)\} \subseteq \mathbb{R}^4$ (עם האכפלה הפנימית הסטנדרטית). מצא בסיס אורתונורמלי

S^\perp ל

$$S^\perp = \{ \vec{v} = (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : (a, b, c, d)(1, -1, 1, -1) = 0 \} = \{ \vec{v} = (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a - b + c - d = 0 \} = \\ \{ \vec{v} = (a, b, c, d) \in \mathbb{R}^4 : a + c = b + d \} = \{ (a, b, c, a + c - b) : a, b, c \in \mathbb{R} \}$$

ברור שמרחב זה הוא ממימד 3 כנדרש, נחפש את הבסיס עבורו מתוך הבסיס הסטנדרטי.
 כלומר, נבדוק לאן $(a, b, c, a + c - b)$ שולח כל e_i :

$$e_1 \rightarrow (1, 0, 0, 1 + 0 - 0) = (1, 0, 0, 1) = b_1 \\ e_2 \rightarrow (0, 1, 0, 0 + 0 - 1) = (0, 1, 0, -1) = b_2 \\ e_3 \rightarrow (0, 0, 1, 0 + 1 - 0) = (0, 0, 1, 1) = b_3$$

ואכן

$$\left. \begin{array}{l} \forall (a, b, c, a + c - b) \in S^\perp \quad (a, b, c, a + c - b) = a \cdot b_1 + b \cdot b_2 + c \cdot b_3 \Rightarrow \text{span} \\ \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \Rightarrow \text{independent} \end{array} \right\} \text{basis}$$

$$\forall i = 1, 2, 3 \quad b_i \cdot (1, -1, 1, -1) = 0 \Rightarrow \text{sp} \{ b_i \}_{i=1}^3 = S^\perp$$

מתהליך גרם שמידט נהפוך את הבסיס לאורתוג':

$$b'_1 = b_1 = (1, 0, 0, 1)$$

$$b'_2 = b_2 - \frac{\langle b_2, b'_1 \rangle}{\|b'_1\|^2} b'_1 = \left(\frac{1}{2}, 1, 0, -\frac{1}{2} \right)$$

$$b'_3 = b_3 - \frac{\langle b_3, b'_1 \rangle}{\|b'_1\|^2} b'_1 - \frac{\langle b_3, b'_2 \rangle}{\|b'_2\|^2} b'_2 = \left(-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, 1, \frac{1}{3} \right)$$

(בידקו אורתוג' ואל תשכחו לנרמל)